

СИЛАБУС курсу « Актуальні проблеми фінансового права » 2020-2021 навчального року	
Назва курсу	Актуальні проблеми фінансового права
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра господарського права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Спеціальність 081 Право Галузь знань 08 Право
Форма навчання	Денна, вечірня, заочна
Викладачі курсу	Греца Ярослав Васильович, кандидат юридичних наук, доцент
Посилання на робочу програму	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/20260
Коротка анотація курсу	Курс «Актуальні проблеми фінансового права» є вибірковою дисципліною для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право, яка викладається в 1-2 семестрах в обсязі шести кредитів ECTS. Обсяг курсу становить 42 години лекційних, 30 годин семінарських, 108 годин самостійної роботи.
Мета та завдання курсу	Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» є набуття здобувачем достатніх компетентностей для пошуку та оброблення інформації з різних джерел та достатніх знань для проведення власних досліджень щодо організації та діяльності фінансової системи, які приводять до отримання нових знань. Вивчення цієї дисципліни надає можливості здобувачеві бачити та розуміти процеси формування, реформування та оптимізації фінансової системи комплексно та системно, що надасть переваги при проведенні досліджень по суміжній тематиці.
Очікувані результати навчання	Очікуваними результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачами є: - Набуття нових знань щодо формування, реформування та оптимізації фінансової системи, здатність до комплексного та системного аналізу фінансового права у її організаційному та функціональному вимірі; - Вміння прогнозувати напрямки, тенденції розвитку та удосконалення фінансового законодавства в Україні, виходячи із принципів та тенденцій сучасності, - Вміння аналізувати впливи прийняття актів регулювання на організацію та функціонування системи фінансового права - Вміння проводити комплексні дослідження стосовно системи фінансового права з позицій доктрини верховенства права,

	<p>відбирати та аналізувати наукові дослідження вчених з проблематики навчальної дисципліни та визначати цінність наукових джерел шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами;</p> <p>- Здатність апробувати практичні навички щодо формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій у сфері фінансових відносин</p> <p>- Вміння взаємодіяти у рамках навчальної групи при формулюванні та презентації наукових міркувань щодо проблематики дисципліни, вміння вести дискусії з питань організації і діяльності фінансових відносин із науковою спільнотою в сфері професійної діяльності, грамотно ставити питання та давати на них відповіді у ході наукових дискусій</p> <p>- Вміння відображати результати наукового пошуку та наукового аналізу у есе та наукових статтях</p> <p>Вміння використовувати отримані знання з дисципліни для логічних основ побудови наукової діяльності та вивчення інших питань, проблем, інститутів та галузей науки</p>
Ключові слова	Фінансове право, фінансовий контроль, фінансова система, банківська система
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, предмет та методологія навчальної дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» 2. Фінансова система держави та її елементи: сучасний стан та перспективи розвитку 3. Правові засади реформування системи фінансового контролю в Україні 4. Актуальні проблеми реформування податкової системи держави 5. Проблемні питання удосконалення регулювання бюджетних відносин 6. Правові основи реформування законодавства у сфері державного кредиту та державного боргу 7. Шляхи реформування системи страхування в Україні 8. Актуальні проблеми регулювання системи публічних видатків 9. Проблемні питання регулювання банківської системи України 10. Правові аспекти реформування валютної системи
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці першого семестру, екзамен – за підсумками року
Навчальні методики	Лекції, презентації, обговорення актуальних питань, наукові дискусії за результатами представленого есе.
Оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • за роботу на семінарських заняттях: 60% семестрової оцінки; максимальна кількість балів –60; • захист підготовленого есе перед аудиторією: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 40ю <p>Знання здобувачів ступеня доктора філософії з дисципліни оцінюється за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який всебічно і глибоко володіє програмовим матеріалом, може аналізувати та синтезувати правову

інформацію, що стосується органів публічної адміністрації, засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою та може аналізувати інформацію з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних), здатен продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації та вільно їх висловлювати.

- оцінку « добре» (82-89 балів, В) – заслугоує здобувач освітнього ступеня доктора філософії, який повністю опанував і вільно володіє програмовим матеріалом, має системні знання по тематиці дисципліни, має здатність до самостійного пошуку інформації, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою та може аналізувати інформацію з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних), здатен продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації, однак, не в усіх питаннях добирає чітку аргументацію для обґрунтування своєї позиції та думки.
- оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслугоує здобувач освітнього ступеня доктора філософії, який навчальну програму опанував, але є незначні прогалини у знаннях, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію, що стосується органів публічної адміністрації, може продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації та застосовувати знання у практичній юридичній діяльності, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;
- оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслугоує здобувач освітнього ступеня доктор філософії, який знає основний програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшої наукової роботи та використання його у майбутній професії, ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою, але допускає помилки при виконанні завдань, хоча при вказівці на помилки, може знайти шляхи їх усунення.
- оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслугоує здобувач освітнього ступеня доктора філософії, який володіє основним програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшої наукової роботи та практичної діяльності, однак, виконання завдань задовольняє мінімальні критерії.
- оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачеві освітнього ступеня доктора філософії, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.
- оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється

	<p>здобувачеві освітнього ступеня доктора філософії, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні репродукування і не може продовжувати навчання за відповідним освітнім рівнем, оскільки не готовий до пошуку, оброблення на аналізі інформації, не може продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації.</p>
<p>Орієнтовні питання для підсумкового контролю</p>	<p>Поняття, предмет та методологія навчальної дисципліни «Правові засади реформування фінансової системи України.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Зміст та функції Фінансів. 3. Фінансова система як взаємодія ланок фінансових відносин. Організаційна будова фінансової системи. 4. Характеристика сфер фінансової системи України (фінанси держави, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, міжнародні фінанси). 5. Характеристика ланок державних фінансів (державний і місцеві бюджети, державні цільові фонди, державний і комунальний кредит) та їх взаємозв'язок з іншими ланками фінансової системи України. 6. Характеристика ланок фінансів суб'єктів господарювання (фінанси комерційних підприємств і організацій усіх форм власності, фінанси некомерційних установ і організацій) та їх взаємозв'язок з іншими ланками фінансової системи України. 7. Характеристика ланок фінансового ринку (ринок цінних паперів, кредитний ринок, валютний ринок, ринок фінансових послуг ринок дорогоцінних металів) та їх взаємозв'язок з іншими ланками фінансової системи України. 8. Характеристика ланок міжнародних фінансів (фінанси міжнародних організацій, фінанси міжнародних фінансових інституцій, фінанси ТНК, фінанси інших суб'єктів ЗЕД, міжнародний фінансовий ринок) та їх взаємозв'язок з іншими ланками фінансової системи України. 9. Фінансова політика держави: поняття, мета та види. Основні напрямки фінансової політики. Головна мета. 10. Поняття і зміст бюджетної політики держави. 11. Поняття і зміст податкової політики держави. 12. Поняття і зміст грошово-кредитної політики держави. 13. Поняття і зміст митної політики держави. 14. Поняття і зміст боргової політики . 15. Поняття і зміст інвестиційної політики. 16. Фінансове планування: об'єкт, суб'єкти, види, методи. 17. Поняття, значення та види фінансового контролю, 18. Характеристика методів фінансового контролю.

	<p>19. Поняття, функції та ознаки податків.</p> <p>20. Класифікація податків.</p> <p>21. Правові засади реформування системи фінансового контролю в Україні.</p> <p>22. Правові засади реформування податкової системи держави</p> <p>23. Шляхи реформування системи органів державної податкової служби України.</p> <p>24. Правові засади реформування митної системи України</p> <p>23. Правові засади реформування бюджетної системи держави.</p> <p>24. Правові основи реформування у сфері державного кредиту та державного боргу</p> <p>25. Шляхи реформування системи страхування в Україні</p> <p>26. Правові аспекти проведення пенсійної реформи в Україні.</p> <p>27. Правові аспекти реформування системи державного соціального страхування.</p> <p>28. Правовий механізм реформування системи державних видатків</p> <p>29. Шляхи удосконалення системи публічних закупівель</p> <p>30. Правові засади реформування банківської системи України</p> <p>31. Правові основи реформування кредитної системи.</p> <p>32. Правові основи удосконалення регулювання грошового обігу</p> <p>33. Правові засади удосконалення регулювання інвестиційної діяльності в Україні</p> <p>34. Правові засади реформування ринку фінансових послуг в Україні.</p> <p>35. Правові аспекти удосконалення правового регулювання здійснення фінансового моніторингу в Україні</p> <p>36. Правові засади реформування місцевих фінансів</p> <p>37. Правові засади реформування фондового ринку в Україні</p> <p>38. Правові аспекти реформування валютної системи.</p> <p>39. Міжнародні фінанси і їх вплив на реформування фінансової системи України</p> <p>40. Порівняльна характеристика фінансових систем країн ЄС та України.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України: Закон України № 254к/96-ВР від 28 червня 1996 р. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 1996. № 30. Ст. 141. 2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2010. № 50-51. Ст. 572. 3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI. <i>Голос України</i>. 2010. № 229-230. 4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність:

- Закон України від 21.12.2017 р.). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
5. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7.12.2000 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
  6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 40. Ст. 365.
  7. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
  8. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.
  9. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 29. Ст. 238.
  10. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю: Закон України від 26.01.1993 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
  11. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
  12. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України в 2664-III від 12.07.2001 р. *Відомості Верховної Ради України* 2002. № 1. Ст. 1
  13. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 31. Ст. 268.
  14. Алисов Е. Л. Правовое регулирование валютных отношений в Украине. Харьков: Консум, 1998. 142 с.
  15. Алисов Е. А. Теоретичні проблеми правового регулювання грошового обігу в Україні. Х.: Фолю, 2004. 288 с.
  16. Банківське право України: навч. посібник / За ред. А. О. Селіванова. К.: Ін. Юре, 2000. 384 с. Вельский К. С. Финансовое право: наука, история, библиография. М.:Юристь, 1994. 208 с.
  17. Бесчеревных В. В. Компетенция Союза ССР в области бюджета. М.: Юрид.лит-ра, 1976. 176 с. Бесчеревных В. В. Развитие советского бюджетного права. М.: Изд-во МГУ, 1960. - 80 с.
  18. Бирман А. М. Очерки теории советских финансов. Сущность и функции финансов. М.: Финансы, 1968. 208 с.
  19. Бондаренко А. І. Державний фінансовий контроль як забезпечення безпеки економіки України. Публічне управління та митне адміністрування, 2018. № 1 (18). С. 168
  20. Буряк П.Ю., Беркита К.Ф., Ярема Б.П. Податкова система: теорія і практика застосування активних методів навчання: Навчальний посібник. Професіонал, Издательский Дом. К.,2004 р. 224 с
  21. Василик О. Д. Теорія фінансів: підручник. К.: НЮС, 2003. 416 с.
  22. Вознесенский Э. А. Дискуссионные вопросы теории социалистических финансов. Л.: Изд-во ЛГУ, 1969. 158 с.
  23. Воронова Л. К. Бюджетно-правове регулювання в СРСР. К.: Вища школа, 1975.183 с.
  24. Воронова Л.К., Кучерявенко М.П., Пришва Н.Ю. Податкове право України: Кредитно-модульний курс: навчальний

посібник. Правовое единство, Всеукраинская ассоциация издателей. К., 2009 р. 485 с.

25. Воронова Л. К. Правовые основы расходов государственного бюджета в СССР. К.: Вища школа, 1981. 223 с.
26. Гаврилюк Р. «Правовий механізм податку» чи «юридична конструкція податку»: дискусійні питання теорії та методології. *Право України*. 2008 р. № 6. С. 110-115.
27. Гаврилюк Р. Вузлові проблеми розвитку пострадянської теорії податкового права. *Право України*. 2007 р. № 4. С. 38-43.
28. Гаврилюк Р. Юридична конструкція податку. *Право України*. 2006 р. № 4. С. 113-117.
29. Гетманцев Д.О., Шукліна Н.Г. Банківське право України. навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344с. URL: http://ebk.net.ua/Book/law/getmantsev_bpu/part1/101.htm.
30. Годме П. М. Финансовое право / пер. и вступ, ст. Р. О. Халфиной. М.: Прогресс, 1978. 428 с.
31. Грачева Е. Ю. Проблемы правового регулирования государственного финансового контроля. М: Юриспруденция, 2000. 192 с.
32. Дмитренко Е. С. Реалізація функцій фінансового права: проблеми та перспективи. *Правове регулювання економіки*. 2018. Вип.17. С. 91-98.
33. Дмитрик О. А. Содержание и классификация финансовых правоотношений: Монография / Под ред. Н. П. Кучерявенко. Харьков: Легас, 2003. 160 с.
34. Заверуха І. Б. Банківське право: посібник для студентів. Львів: Астролябія, 2002. 222 с.
35. Карманов О. А. Банківське право України: навч. посібник. Харків: Консум, 2000. 464 с.
36. Касьяненко Л. М. Правове регулювання відповідальності за порушення бюджетного законодавства в Україні та Білорусі: порівняльний аналіз. *Фінансове право*. 2015. № 3. С.13 – 17;
37. Кротюк В. Л. Національний банк - центр банківської системи України. Організаційно-правовий аналіз. К.: Ін. Юре, 2000. 240 с.
38. Крохина Ю. А. Бюджетное право и российский федерализм. М.: Норма, 2001. 352 с.
39. Крохина Ю. А. Финансовое право России: Учебник. М: Норма, 2004. 704 с.
40. Кучеров Я. И. Бюджетное право России: Курс лекций. М.; ЮрИнфор, 2002.317с.
41. Кучерявенко М. П. Податкове право України: академічний курс. КНТ. К.,2008 р. 701 с.
42. Кучерявенко Н.П. Податкове право України (Питання та відповіді). Одиссей, 2008 р. 136 с.
43. Маринів Н. Проблемні аспекти визначення поняття податкового контролю в Україні. *Право України*. 2007. № 4. С. 43-47.
44. Музика О. А. Доходи місцевих бюджетів за українським законодавством: монографія. К.: Атіка, 2004. 344 с.
45. Нечай А. А. Актуальні питання фінансового права: правові основи публічних накопичувальних фондів: монографія. Чернівці: Рута. 2004. 376 с.
46. Ославський М. Особливості фінансово-правового регулювання

місцевих податків і зборів. *Право України*. 2007. № 11. С. 77-81.

47. Пасічник Ю. В. Бюджетна система України та зарубіжних країн. К.: Знання-Пресе, 2002.
48. Пашутинський Є.К. Податкове законодавство України: Нормативна база. КНТ. К., 2008. 392 с.
49. Піддубна Д. Класифікація державних органів та їх повноважень у сфері податкового обліку. *Право України*. 2007 р. № 6. С. 36-40.
50. Податкова система. Навчальний посібник. за ред... Гречко А.В. К., 2018. 171 с
51. Пушкарева В. М. История финансовой мысли и политики налогов: Учеб.пособие. М.: ИНФРД-М, 1996. 192 с.
52. Савченко Л. А. Правові проблеми фінансового контролю в Україні. Ірпінь: Акад. ДПС України, 2001. - 407 с.
53. Сучасне фінансове право. Навчальний посібник за ред. Ю.П. Лісовська, П.М. Лісовський, С.А. Подоляка К.:Кондор, 2018. 224 с.
54. Финансовое право: Учебник / Отв. ред. Н. И. Химичева. М.: Юристь, 2002. 600 с.
55. Финансовое право: Учебник / Под ред. О. Н. Горбуновой. М.: Юристь, 2001. 495 с.
56. Фінансове право України: альбом схем : навч. посібник / Л. М. Касьяненко, А. В. Цимбалюк, Ю. О. Фоменко; за ред. Л. М. Касьяненко. К.: Алерта, 2014. 270 с.
57. Фінансове право: підручник / кер. авт. кол. і від п. ред. Л. К. Воронова. Х.: Консум, 1999. 496 с.
58. Худяков А. И. Финансовое право республики Казахстан: Общ. часть. Алма-Ата: Каржы-каражад, 1995. 224 с.
59. Шевченко Н.В., Шевченко І.О. Реформування системи державного фінансового контролю в умовах євроінтеграції. Львів: Економічні студії. 2019. С. 97-101.
60. Шевчук, Оксана; Федішин, Ольга. Фінансово-правовий аспект державного бюджету та його роль у бюджетній системі України. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. №. 2. С. 100-105.